

Violència, no; gràcies

JOAN J. QUERALT, catedràtic de Dret Penal (UB)

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 1 de octubre del 2010

En una societat democràtica, les protestes, sigui quin sigui el motiu, són legítimes. Mentre es desenvolupin sense violència física o no constitueixin altres delictes, no hi ha res a objectar. Però la irrupció per part de grups autodenominats alternatius a l'antiga seu de Banesto a la plaça de Catalunya, amb l'objectiu manifest de coadjuvar a la vaga del 29-S, ha acabat com el rosari de l'aurora, és a dir, amb algunes desenes de detinguts, algun ja habitual, diversos ferits -cap de greu, per sort-, destrosses als voltants, greus en algun cas, i descarat pillatge; en fi, escenes de violència gratuïta i infreqüent entre nosaltres.

Davant l'okupació, es va presentar el cap de setmana passat una denúncia davant el jutjat, que va ser inadmesa, decisió que estimo correcta, ja que queda la via civil. Conseqüència: al no ser considerada delicte l'actuació dels alternatius, la policia no podia desallotjar les instal·lacions fins que fos requerida pel jutge civil.

Això no obligava els Mossos d'Esquadra a estar mà sobre mà. En primer lloc, les tasques d'intel·ligència havien de prosseguir, tasques que, per una altra banda, no semblaven tenir especial dificultat, ja que els okupes, almenys alguns d'ells, han publicitat públicament les seves intencions i els recursos amb què comptaven. Corresponia, al mateix temps, mantenir un estret control de la situació.

Ja hi haurà temps, una vegada sapiguem l'actuació processal dels propietaris de l'immoble i coneguem totes les diligències, de saber si

s'hauria d'haver portat a terme el desallotjament com es va fer, és a dir, segons sembla, a l'empara de presumptes delictes comesos a l'exterior de l'antiga seu bancària. Ara tot és molt confús.

L'única paraula, el jutge

I sembla més confús encara quan les autoritats policials atribueixen a la justícia inacció o accions incorrectes. Aquests retrets són legalment i materialment improcedents.

Per una banda, qui té l'última paraula, més ben dit, l'única paraula sobre desallotjaments d'immobles, són els jutges. A la policia, als propietaris dels edificis i al fiscal els pot agradar més o menys el que els jutges decideixin, però propietaris i fiscals tenen a la seva disposició un ampli arsenal de recursos i diferents vies d'accés, civils i penals. La policia, en aquests casos, haurà d'executar el que resolguin els jutges tal com aquests ho resolguin.

En cap cas, el nostre Dret preveu que la policia o qualsevol altra autoritat administrativa pugui irrompre en un local habitat que, a efectes constitucionals, és domicili. Per tant, la seva entrada en el local només es podrà fer si hi ha el consentiment del resident, per okupa que sigui, o mandat judicial (penal, civil o administratiu) o delictes flagrants, que és l'habilitació a la qual, segons sembla, aquí s'ha acollit finalment la policia.

Fora d'aquest supòsit excepcional, la tasca d'ordenar el desallotjament correspon al jutge, que dictaminarà en funció del que les proves aportin per qui està legitimat per demanar el desallotjament: el propietari o, en el seu cas, el fiscal.